

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Núm. 207

Octubre 2008

QUÈ CAL SABER?

OCELLS I FALSOS AMICS

Recordeu que els **falsos amics** (vegeu el núm. 118, entre d'altres) són parells de mots, cadascun d'una llengua diferent, que s'assemblen molt i sovint tenen el mateix origen etimològic però significats diferents. Aquests parells de mots poden causar confusió a l'hora d'aprendre altres llengües, i fins i tot ens poden posar en un compromís més d'una vegada. Més enllà dels casos més coneguts de l'anglès, en català s'esdevenen uns quants casos de falsos amics amb l'espanyol. Un dels casos més curiosos són noms d'**ocells** que s'assemblen molt en català i espanyol, però que es refereixen a espècies diferents i que de vegades no s'assemblen gens. Ací en teniu uns quants.

La **garsa** (*Pica pica*) és un ocell molt comú, de coloració blanca i negra, que viu sovint associat als humans i resulta fàcil de veure en carrers i jardins. Aquest ocell no té res a veure amb l'animal tan comú als cursos d'aigua i als conreus, molt més gran de mida i de color clar, que s'anomena *garza* en castellà, que correspon a l'espècie *Ardea cinerea*, i que en català s'anomena **bernat pescaire**. La garsa catalana s'anomena *urraga* en espanyol. Recordeu que en espanyol hi ha un altre ocell pescaire, el *martín pescador*, que en català s'anomena **blauet**, i no té res a veure amb el bernet pescaire.

El **roquerol** (*Ptyonoprogne rupestris*) és un ocell semblant a les **orenetes**, però més petit, grisenc i d'ambient més mediterrani, que s'anomena *avión roquero* en espanyol. Hi ha un ocell que s'anomena *roquero* en espanyol, però no té gaire a veure amb el roquerol català. És un nom aplicat a diverses espècies del gènere *Monticola*, que viuen en barrancs i en indrets pedregosos de muntanya. Aquests ocells s'anomenen **merles** en català (aquest nom comú també es fa servir per a anomenar ocells semblants d'altres gèneres, principalment *Turdus*).

Hi ha dos ocells semblants, del gènere dels **corbs** (*Corvus monedula* i *Corvus frugilegus*), que en català s'anomenen **gralla** i **graula**, respectivament. La gralla és un ocell de la meitat de llargada que el corb i d'un color gris més clar, sobretot a les ales i al pit. La graula és un ocell més gran, negre i semblant a la **cornella**, encara que no tan gran com el corb. En espanyol hi ha el terme *graja*, però correspon al que en català s'anomena *graula*. El que s'anomena *gralla* en català, s'anomena *grajilla* en espanyol.

web de QUÈ CAL SABER?
<http://scb.iec.cat/saber.htm>